

ליקוטים וסיפורים נפלאים - שופטים

"צדק צדק תרדוף" (טז, ב)

את הצדק תרדוף בצדק. האמצעים שאתה נוקט כדי להגיע למטרת צדק, יהיו גם הם אמצעי צדק. ולא שהמטרה מקדשת את האמצעים.
(הרה"ק ר' בונם מפרשיסחא זי"ע)

"צדק צדק תרדוף" (טז, ב)

כתב הנפש יהודה ליכא מידי דלא רמיזי באורייתא (תענית ט.). רמז למה שאמרו חכמינו ז"ל (אבות ד), מצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה, צדק צדק תרדוף, וטמא, טמא יקרא.

"צדק צדק תרדוף" (טז, ב)

מובא בתורת שמעון מיערוסלאב (וידוע שהרה"ק ר"ש מיערוסלאב זי"ע האריך ימים מאד וזכה לשיבה טובה), אם תרדוף אחר צדיקים, זה טוב לאריכות ימים, וזהו שמסיים הפסוק למען תחיה, וכן נהגתי לנסוע לצדיקים אפילו בעת זקנתי.

"צדק צדק תרדוף"

(טז, ב)

איתא בסוף מס' פאה (פ"ח מ"ט) וכל מי שאינו חגיר ולא סומא ולא פיסח ועושה עצמו כאחד מהם אינו מת מן הזקנה עד שתהיה כאחד מהם שנא' צדק צדק תרדוף, ומקשים המפרשים מה השייכות

של הפסוק צדק צדק תרדוף לדברי המשנה וע"כ אין גורסים זה הפסוק אלא גורסים את הפסוק 'ודורש רעה תבואנו' (משלי י"א) ואמר הרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא זי"ע לקיים את הגירסה עפ"י מעשה מזקיניו זי"ע הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע מרבו מלובלין זצל"ה, שאלו הלוכלינער זי"ע במה הוא נוסע בחזרה לביתו? וא"ל שהוא נוסע בסוס ועגלה, ושאלו הלוכלינער: ומה תעשה כאשר יהודי ירצה לנסוע אתך בעגלתך? א"ל הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע שבוודאי שיעלנו על עגלתו, ושאלו הלוכלינער: ומה תעשה כאשר יהיה היהודי חגיר שהוא צולע על ירכו, וא"ל שבוודאי שיעלנו על עגלתו, ושאלו הלוכלינער ומה תעשה אם הוא יהיה פיסח ואינו יכול לילך בשתי רגליו אלא הולך עם שתי מקלות (קביים) א"ל שבוודאי ומכ"ש דכ"ש שיעלנו על

עגלתו וא"ל הלוכלינער שהוא אינו סובר כך דהנה מה סברת יהודי כאשר יוצא לדרך לילך ברגליו שחושב מדעתו שאם יתמזל מזלו ויהודי ירחם עליו ויעלנו על עגלתו מה טוב ואם לאו אזי ילך ברגליו שהרי יכול הוא לילך ברגליו אולם פיסח שהולך עם קביים ואינו יכול לילך כלל מה הוא חושב בצאתו לדרך הרי אינו יכול לילך כלל אלא בוודאי שהוא רמאי וע"כ על תעלנו על עגלתך, והבין הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע שיש דברים בגו ונסע לביתו ובאמצע הדרך נרדם ופתאום התעורר שהרגיש שהעגלה נעצרה ושאל הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע את העגלון מפני מה נעצרו? וענה לו שיהודי אחד עומד בצד הדרך ומבקש לעלות, וכאשר ראה הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע את היהודי והוא פיסח הולך עם שתי מקלות נזכר בדברי הלוכלינער ומיד צוה לעגלון לכל יעלהו אלא מיד ימשיך לנסוע, ואזי התחיל החיגר

והפיסח הנ"ל לצעוק בקולי קולות והרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע ציווה לעגלון לבל ישמע לצעקתו וימשיך לנסוע, והתחיל החיגר לרדוף אחרי העגלה ולצעוק ובכ"ז צוה שימשיך לנסוע, וכאשר ראה זאת החיגר התכעס מאד וזרק את שתי מקלותיו על העגלה ונעלם, וכאשר בא הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע בפעם הבאה ללובלין שאל את הלוכלינער לפשר את המעשה וא"ל הלוכלינער שתזכור שהיה יהודי בעירך בבעלזא שלא התנהג כשורה ושלחת אחריו את השמש ב"ד שיבוא אליך לד"ת ואמר שאין לו דין ודברים עם הרב ולא אבוא אליו ושלחת את השמש עוה"פ

שיבוא לד"ת ואמר שאין לו דין ודברים עם הרב ואם לרב יש עסק איתי שיבוא אלי, ואחרי זמן קצר נסתלק אותו יהודי מן העולם ונפסק בבי"ד של מעלה שמכיוון שלא רצה לילך אל הרב, תיקונו הוא שיתגלגל עוה"פ לזה העולם כחיגר שאינו יכול לילך ויבקש מן הרה"ק רבי שלום מבעלזא זי"ע שיעלה אותו על מרכבתו ולא ירצה וירדוף אחרי העגלה ובזה יהיה לו תיקונו, ואמר הלוכלינער דלכן אמרת לך לבל תעלהו על עגלתך שאם היית מעלהו לא היה לו תיקון, ועפ"ז פירש הרה"ק רבי ישכר דוב מבעלזא זי"ע את המשנה הנ"ל וכל מי שאינו חגיר ולא סומא ולא פיסח ועושה עצמו כאחד מהם כלומר שהרב קורא לו לבוא לד"ת ועושה א"ע כפיסח שאינו יכול לילך לרב לד"ת אינו מת מן הזקנה שאינו מת בזקנתו אלא מת מיד בצעירותו ותיקונו יהיה שיהיה כאחד מהם שיתגלגל עוד הפעם לעוה"ז כחיגר ופיסח

"בכל זוכין דעהו" (משלי ג, ו)

אדם הנכנס לרובע היהודי אבל פוחד מישמעאלים, לוקח הוא עמו חייל גדול וענק וכך הוא רגוע שלא יקרה לו דבר. גם אם יעבור ליד ישמעאלים מפחידים בדרך, ילך רגוע כאילו הכל בסדר, ומדוע? כי יש לידו את החייל ששומר עליו. מה ההבדל אם הוא הולך לבד או הולך עם חייל?
הכל תלוי במוח שלו, עד כמה הוא סומך על אחרים. ישנם הרבה אנשים שגם בליווי שומרים חסונים מחברת אבטחה פרטית לא יכנסו לשם, כי המוח שלהם לא באמת סומך על האחר, וממילא גם כשהם איתו ביחד עדיין ממשיכים לפחד.

"וידעת היום... כי ה' הוא האלוקים" כלומר... הכל תלוי ב'דעת' = קשר עם הבורא. כמה שהאדם מקושר יותר לבורא עולם, סומך עליו ומאמין בו, חי בידיעה שהוא האלוקים ואין בלתו, ככה פחות אפשר לנתק אותו ממנו. פחות מפחד מצרות המתרגשות ובאות לעולם.
זה לעומת זה... כמה שפחות האדם מקושר לידיעה האמיתית הזו, פחות חי ונושם את ה-"**בכל זוכין דעהו**" בכל צעד ושעל, יותר חי בתחושה ש'כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה', ש'אני **ואפסי עוד...**' יהיה אפשר מהר יותר לקחת אותו משם ולנתקו ממקור הדעת.

(מהימנותא - ספינקא)

ליקוטים וסיפורים נפלאים - שופטים

שאמר הגה"צ מוהר"ר יוחנן טווערסקי זצ"ל אב"ד מוזשוי יצ"ו שזקיניו הגה"ק מו"ה ישכר דוב זי"ע מבעלזא אמר לו ביום חופתו דברי הדרכה על משך כל ימי חייו, ובתוך דבריו אמר לו שסגולה לשלום בית הוא לקום באשמורת הבוקר ולעסוק בתורה, והוסיף לו שזה "בדוק ומנוסה".

אפשר להעמיסו במאמר הכתוב 'דברי ריבות בשעריך' היינו כשמצוי דברי ריבות ומחלוקת בשעריך אזי העצה לזה הוא 'קמת ועלית' היינו לקום באשמורת ולעסוק בתורה ועי"ז ימנע הריבות ומחלוקת.

"כי יפלא ממך דבר למשפט... דברי ריבות בשעריך" (יז, ח)

יש לפרש בדרך מוסר כי יש בני אדם אשר הוא מופלא ומכוסה מהם, ואינם מאמינים כלל אשר יש משפט למעלה להשיג על כל פרטי מעשה בני אדם, וסיבת הדבר יען כי רואים אשר עוברים עבירות בכל יום, ואינם ענשים תיכף עליהם, אדרבא דרך רשעים צלחה, מזה הם נופלים ברשת הטעות חלילה דלית דין ודיין. אמנם טח מראות עיניהם, כי יש להם ליקח ראייה מהמשפטים אשר נעשים בארץ במלכותא דארעא, אשר יש כמה וכמה פעמים אשר אדם עובר בגניבה ורציחה וכדומה, ועם כל זה אם השופט בטוח שלא יברח, כי יש לו בית, שדות וכרמים, אז לא יתן אותו תיכף במשמר, רק הולך חופשי בביתו, ולפעמים אשר זמן המשפט ימשך משך שנה או שנים אשר כמעט נשכח מאת בעל העבירה כל הענין, וכדומה לו שלא יענישוהו כלל, ואף על פי כן בבוא זמן גמר המשפט אזי יענישנו וניתן לבית הסוהר. כמו כן להבדיל במלכותא דרקייעא, יען אשר בידו נפש כל חי ובטוח כביכול שלא יברח מתחת ידו, על כן נתארך הזמן, כי לעולם הוא בידו. ובאמת אין שכחה לפני כסא כבודו, ועל הכל יביא האלוקים במשפט, וכל האומר הקב"ה וותרן... (בבא קמא נ.). וזהו כי יפלא ממך דבר למשפט, היינו שנעלם ממך דבר המשפט מחמת הארכת הזמן, אזי תקח לך ראייה, דברי ריבות בשעריך, היינו מהמשפטים הנהוגים בעולם הזה, אז תדע כי לא נשכח שום דבר, והכל יבא לפניו כביכול. (אמרי נועם)

"ועשית על פי הדבר אשר יגידו לך מן המקום ההוא אשר יבחר ה' ושמרת לעשות ככל אשר יורוך" (יז, י)

בנוסף למעלתם הנשגבה של גדולי התורה המתאפיינת בדעת תורה ובכישרונם האדיר לראות נכוחה את הדברים, נתברכו חכמי ישראל בדבר ייחודי נוסף: "הם גוזרים לפני המקום והוא עושה" (מדרש). הם לא רק מכוונים לאמת אלא יוצרים אותה. עצתם גזירה היא, וכאשר צדיק גוזר הקב"ה

וירדוף אחרי הרב ועי"ז שפיר מביאה המשנה אה"פ צדק צדק תרדוף דדרשינן בגמ' הלך אחרי ביי"ד יפה שמכיוון שלא רצה לילך לבי"ד על כך עונשו שמתגלגל כחיגר.

"לא תטע לך אשרה כל עץ אצל מזבח ה' אלקיך אשר תעשה לך" (טז, כא)

בפשטות מסביר רש"י: אזהרה לנוטע אילן ולבונה בית בהר הבית.

אך הגמרא במסכת סנהדרין (ז ע"ב) דורשת: "אמר ריש לקיש: כל המעמיד דיין שאינו הגון, כאילו נוטע אשרה בישראל, שנאמר 'שופטים ושוטרים תתן לך' וסמך ליה 'לא תטע לך אשרה כל עץ'".

שאל הגה"ק רבי חיים מבריסק זי"ע - לכאורה, מה הדמיון בין אשרה לדיין?

וביאר שכשאדם לוקח כסף והופך אותו לעבודה זרה - זה ודאי מאוס. אבל עץ - לא יודעים שהוא שייך לעבודה זרה. יש לו גזע, ענפים ועלים בדיוק כמו לעץ שאינו עובד עבודה זרה.

כך הוא שייך גם בדיין שאינו הגון: הוא לבוש 'פראק' כמו כולם, יש לו זקן לבן כמו כולם, אף אחד לא יודע שאינו הגון...

"ודרשת היטב והנה אמת" (יז, ד)

פעם אחת שח הרה"ק מוזטשקא זי"ע (בשולחן הטהור של חמשה עשר בשבט תשנ"ז לפ"ק) מענין אמירת דברי תורה. והזכיר מאמרם של צדיקי אמת על הפסוק ודרשת היטב והנה אמת וגו'. שאף על פי שאתה יכול לדרוש היטב דרושים נעימים ונחמדים והם אף נכונים ואמיתיים, אולם אם "נכון הדבר" שהוכנו הדיבורים האלה מקודם, אז "נעשתה התועבה הזאת בישראל" רחמנא ליצלן. וביאר אז הרה"ק, שהמשפיע צריך להשפיע את מה שנותנים לו מן השמים לפי מקומו ושעתו, שזה נחוץ למקבלים השומעים אותו באותה שעה, ולא לומר לו את מה שנראה לו יפה וטוב. אולם הרה"ק הוסיף אז, שמי שאינו במדרגה זו, צריך לכל הפחות לבקש רחמים לפני אמירת התורה שיעשו דבריו פעולה לטובה ולא יקלקלו ח"ו. והמליץ לפרש על זה את דברי הפסוק הנ"ל באופן זה: "ודרשת היטב", דורש ומבקש מבעל הרחמים ברוך הוא וברוך שמו שיעשו דברך פעולה לטובה. ואז אף אם "נכון הדבר" שהכנת את הדיבורים הללו מקודם, מכל מקום אפשר על ידי בקשה זו לתקן את התועבה הזאת. כי יש לפרש "נעשתה" מלשון תיקון, וכמו שפירש רש"י על הפסוק ויעש אלוקים את הרקיע. שעל ידי תחינה ובקשה אפשר לתקן תועבה זאת, עכדה"ק. (נחל יצחק)

"כי יפלא ממך... דברי ריבות בשעריך וקמת ועלית" (יז, ח)
נראה לפרשו ע"ד צחות מה

לעי"נ
הרה"צ פנחס בן ר' בנימין ביוש
רוזנבוים זצוק"ל - כ"ו בניסן

ליקוטים וסיפורים נפלאים - שופטים

האט געפאלגט און דער נישט"; כלומר זה ציית וזה לא.
(ילקוט לקח טוב)

"לא תסור מן הדבר אשר יגידו לך ימין ושמאל" (יז, יא)

ריב נפל בין פריץ העירה לבין היהודי שחכר (שכר) את משקו
ואת פונדקו. כעס הפריץ על היהודי והודיע לו שמהיום והלאה
בטלה החכירה מכל וכל!

נדהם היהודי: בלא השדות והפונדק החכורים - נותר הוא ללא
מקור פרנסה! עצוב ומדכא, כאדם שעולמו חרב עליו, בא האיש
האומלל אל הרבי מלובביץ', בעל ה"צמח צדק", וסח באזניו את
הצרה שפקדה אותו.

הרבי האזין לדברי היהודי, ולבסוף נתן לו אגרת עבור יהודי אחר,
בשם ר' משה, המתגורר בעירתו. "מכתב זה יעזור לך", עודדו
הרבי, והיהודי יצא מחדרו רגוע.

בהיותו ברחוב הביט אל מעטפת המכתב - ונפלו פניו: על
המעטפה נכתב "לכבוד ר' משה ראטנר". היתכן? התפלא היהודי
האומלל, היתכן שה"צמח צדק" טעה והחליף משה במשה?
כי זאת לדעת: שני יהודים הנושאים את השם משה התגוררו
בעירה. אחד מהם, המכנה "משה הקטן" (על שום קומתו
הנמוכה), היה אדם עשיר, ויחסיו עם פריצי האזור - מצוינים היו.
ואלו משה השני, שהכל כנוהו "משה הגדול" (על שום קומתו
הגבוהה), היה אמנם אדם מכובד, אך בצרכי הצבור לא עסק. שם
משפחתו של "משה הגדול" היה ראטנר.

התפלא היהודי: מדוע ולמה פונה ה"צמח צדק" למשה הגדול
שישתדל בעדי, כלום אין כאן טעות?

נכון ואבד עצות עמד בפתח ביתו של הרבי. להיכנס ולשאול את
הרבי על העניין - לא ההין. ללכת אל משה הגדול גם כן לא רצה.
לבסוף החליט להימלך בבני ביתו של הרבי ולנהוג בעצתם.
הוא פנה אל אחד מבניו של ה"צמח צדק" וספר לו על לבטיו.
"אבי אינו טועה", השיב הבן. "סע לעיירתך ועשה כפי שאמר לך
לעשות".

כשהגיע היהודי לעיירתו פנה אל משה ראטנר, הוא "משה הגדול",
והגיש לו את מכתבו של הרבי. הלה התפלא למראה אגרתו של
הרבי הממוענת אליו. אך את מצות הרבי קיים ללא פקפוק.

"עלה ושב בחדרון הקטן שבעלית הגג", אמר ליהודי שבא אל
ביתו" אמור תהלים, נמתין לישועה שתבוא, ואולי באמצעותי".
עלה החוכר לחדרון, ובעיניו נוטפות דמעות קרא פרקי תהלים.
יומיים תמימים ישב שם, והישועה עדין לא באה.

ביום השלישי נקלעה כרכרה הדורה רתומה לסוסים אבירים
לקרבת ביתו של ר' משה הגבוה - שקעה שם בבוץ סמיך ואחד
מציריה - נשבר. יום חרף גשום וטחוב היה אותו יום ובתוך

הכרכרה השבורה ישבו הפריץ ובתו
הצעירה ורעדו מקור. שעות ארוכות
ישבו כך, ואיש לא בא לעזרם.

היום רד ומבעד לחרכי הכרכרה הבחין
הפריץ באור חלוש, הבוקע מעלית גג
סמוכה.

מקיים. בדרך זו יתפרש גם מאמרם ז"ל: "לא תסור מן הדבר
אשר יגידו לך ימין ושמאל - אפילו נראין בעיניך על שמאל
שהוא ימין ועל ימין שהוא שמאל, שמע להם" (ספרי). ייתכן
בהחלט שעד שלא יצא הדבר מפי החכמים היה הימין ימין
והשמאל שמאל, כפי שהדברים אמנם נראים, אך כיון שאמרו
על הימין שהוא שמאל - הפך הימין להיות שמאל - לפי שכך
גזר הצדיק. לאור דברים אלה מתגמדת עוד יותר דעתם של
הקטנים, והליכת הגדולים אחריהם נעשית מגוחכת וחסרת כל
הגיון. שכן, בה בשעה שהכל היו יכולים ליהנות מדעתם הרחבה
של הגדולים ומן היכולת שלהם להיות בבחינת "צדיק גוזר
והקב"ה מקיים", הם זונחים יתרונות סגוליים אלו ו"מהלכין אחרי
הקטנים". והתוצאה - "נופלים לאחר פניהם". סיפר הגר"ש
ברעוודא שליט"א: שני בחורים שבאו מארצות הברית ללמוד
בישיבת מיר (בליטא) חלו במחלה נדירה. קצרה יד הרופאים
המקומיים מלהושיע. שלחם הג"ר ירוחם זצ"ל, משגיח הישיבה,
אל אחד מגדולי הדור שהתגורר במקום מרוחק ביותר ממיר,
ואמר להם שישאלוהו אודות רופא מסוים הנמצא באזור מגוריו.
לפני שיצאו לדרך הזהירם ר' ירוחם על שני דברים: א) שיתייעצו
עם הרב שהוא בכל פרט, ולא להמרות את פיו חלילה; ב) לסור
בדרכם אל ה"חפץ חיים" ולבקש את ברכתו. בלא ברכה ממנו,
הוסיף ואמר, אל תמשיכו בדרככם.

השניים יצאו לדרך ושמו פניהם תחילה לעיר ראדין, מקום
מושבם של בעל ה"חפץ חיים" זצ"ל. כאשר הגיעו לביתו אמרו
להם בני הבית כי ה"חפץ חיים", שהיה אז זקן מופלג, עלול
להירדם באמצע השיחה עמם ולשקוע בשינה ממושכת במשך
כמה שעות. ואכן, כך היה. מיד לאחר שנכנסו אצלו ואמרו לו את
מבוקשם - נרדם. חלפו כמה שעות, והזמן שעמד לרשותם עד
מועד צאת הרכבת עמד לחלוף.

כמעט שנתיאשו מלזכות בברכת הצדיק, אך לפתע התעורר
ה"חפץ חיים" וברך אותם. הללו המשיכו בדרכם עד שהגיעו אל
מחוז חפצם. מיד סרו לבית הרב וקבלו ממנו הוראה מפורשת
שאם ירצו הרופאים לנתחם אל יסכימו בשום אופן להינתח אלא
ע"י רופא פלוני. אחד מהם ציית להוראות והתעקש לקבל את
הטיפול אך ורק על ידי הרופא שאמר לו הרב, ולאחר זמן הבריא.
(לימים חזר לארה"ב וסיפר לרופאים שם את דבר המחלה
שהייתה לו. אמרו לו שישנו רופא אחד בעולם שמסוגל לנתח
בדבר הזה. בוודאי אצלו היית, אמרו לו, ואכן כך היה). כאשר
חברו בא לקבל את הטיפול במחלתו נעדר הרופא ההוא
מהמקום, אי לכך אמר שהוא רוצה להמתין עד שיחזור. השפיעו
עליו הרופאים שיפנה אל רופא אחר שכן לא כדאי לדחות את
הטיפול ובפרט מאחר שגם הרופא השני הוא רופא מצוין.
הדברים השפיעו עליו ולמרות אזהרת הרב הסכים להינתח על
ידי הרופא השני ואחרי ג' ימים נפטר. מספרים תלמידי ישיבת

מיר שבמשך חצי שנה לאחר המאורע
הזה היה ר' ירוחם זצ"ל מזכיר את
השניים שנסעו להירפא בסופה של כל
שיחה שאמר בפני בני הישיבה, והיה
מסיים את הדברים בזה הלשון: "דער

הבה"ח אריאל גרשון בן מנוחה
הבה"ח חנוך בן מנוחה
לזיווג הגון בקרוב

ליקוטים וסיפורים נפלאים - שופטים

וזה נרמז בפסוק, והיה 'כשבתו' על כסא ממלכתו, שיהיה אצלו כל הימים כעת שבתו על כסא ממלכתו, כאילו הוא מתיישב עכשיו על כסא הממלכה.

"לבלתי רום לבנו מאחיו" (יז, כ)

חרף הנהירה העצומה לליז'ענסק, של אלפים מכל קצוות הארץ, לשחרר לפתחו של הצדיק רבי אלימלך מליז'ענסק זצ"ל לפקודת ישועה ורחמים, לא חדל להאמין כי שפל ונחות הוא מכל אלו הנוהרים אליו ומכל העולם כולו.

וכך היה רגיל רבי אלימלך לומר: "הידעתם מפני מה נוהרים המונים מכל קצות הארץ לליז'ענסק, לתנות את צרותיהם דווקא באוזני - זה מבקש שיחיה בנו, זה צועק ומתחנן על פרנסה, זה משווע לרפואה וזה לישועה, הכל מפני שאנכי חטאתי ופשעתי, ובכך הכרעתי את כל העולם לכף חובה... לכן, אפוא, באים כל אלו אלי וצועקים לפני, "הב לנו בני, חיי ומזוני, אשר בגלל חטאיך ופשעך נחסרו ממנו, ובגללך באו עלינו אותם הצרות והייסורים!" תלמידו של רבי אלימלך, הצדיק רבי זכריה מענדל מיערוסלאב זצ"ל תיאר באיגרת, את גודל מדת הענווה השוררת במחיצת רבו בליז'ענסק, וכך כתב: "זהם תמיד מפרסמין גנותם, ומביישים עצמם ברבים... וחוזרים תיכף בתשובה, כאילו עשו עבירה, ח"ו, מעבירות שבתורה ותמיד רואין חובה לעצמם.

"ועמדו שני האנשים אשר להם הריב לפני ה'"

(יט, יז)

האדמו"ר רבי יצחק מווארקא זצ"ל, בצעירותו היה שוהה בביתו של הרה"ק רבי דוד מלעלוב זצ"ל שנים אחדות, והיה לומד מאתו ומאת אביו את המידה של אהבת ישראל.

חסידים מספרים, כי בעת שרבי דוד מלעלוב הביא בפעם הראשונה את רבי איציק'ל בראש השנה ל"חווה" מלובלין, שאל אותו הרבי באיזו סוגיה הוא לומד והוא ענה: "הלכות עדות". שאלו "החווה" מה חידש שם, וענה: שאינו יודע מה לחדש, אבל קשה לו הדין, מדוע הקרוב פסול לעדות בין לזכות בין לחוב? מילא, לזכות אנו מבינים הטעם, אולי יאמר עדותו לטובת קרובו, אבל לחוב, מדוע יהיה פסול לעדות?

ומה ענית? שאלו "החווה". ענית שכתוב בתורה "ועמדו שני אנשים", אנו למדים מזה כי להעיד עדות נאמנה צריך להיות "איש" ואיזה בן אדם יעיד לרוע ולחוב קרובו שאר בשרו, ולכן הוא פסול לעדות".

כשמוע "החווה" מלובלין התירוץ הזה היה מלא שמחה ואמר: כי מן התירוץ הזה נשתתקו הקטרוגים בשמים, כי אנחנו הלא הננו בניו של הקב"ה, והוא אבינו, ואיך הוא יכול לראות חובה על בניו? ותיכף עשה "החווה" הכנות לתקיעת שופר.

(מגדולי החסידות)

בלית ברירה עזב הפריץ את הכרכרה ופנה אל עלית הגג לבקש עזרה. הוא הקיש על דלת העץ, הרעועה, והחוכר - שזה שלשה ימים אומר הוא תהלים בעלית הגג - נגש אל הדלת ופתחה.

מצמץ החוכר בעיניו בהפתעה. את מי רואה הוא אם לא את הפריץ, אותו אדם רע מעללים שנשלו מפרנסתו?! ואולם, הפריץ לא הכירו ושטח בפניו את הבקשה: "עזרו לי, כרכרתי נשברה ואיננו יכולים להיחלץ מן הבוץ".

פנה החוכר להעיר את ר' "משה הגדול" ולספר לו על ה'אורח'. "משה הגדול" לא התרגש למראה הפריץ. הוא נגש אל הפתח והזמינו ללגום כוס תה חם. עד מהרה הובאה לבית גם ביתו של הפריץ - והשניים נהנו מהכנסת אורחים למופת. הם אכלו ושבעו, לנו את שנתם, ובבקר תוקנה הכרכרה והייתה נכונה לצאת לדרך. בטרם יצאו, נגש הפריץ אל בעל הבית ואמר לו: "ברצוני לגמול לך על הכנסת האורחים שלך. אלמלא עזרתך, אנה היינו באים. נקב אפוא את השכר המגיע לך, ואשלם לך בעין יפה".

"לא אקח כסף מעמך", סרב "משה הגדול". "יהודי אינו מכניס אורחים תמורת בצע כסף. ואולם", המשיך, "אם באמת ברצונך לגמול עמי טובה, הנה תוכל לעשות זאת: אחד מידידי היה בעבר חוכר השדות והפונדק שלך. אתה נישלת אותו מתפקידו, והאיש נותר חסר פרנסה. מצבו של ידידי בכי רע: אשה וילדים רעבים תלויים על צווארו, עליו לפרנסם, ואין לן מניין. השב לו את השדות ואת הפונדק - ויהא זה חסדך עמדי!"

"מסכים אני, מסכים אני", התלהב הפריץ, אסיר התודה. "ויותר מכך: את הפונדק אתן לו, לדידך במתנה!"

ואכן, החוכר חזר אל שדותיו והפונדק הפך לנחלתו. עתה הבין האיש כי ה"צמח צדק" ידע, כמובן, את אשר הוא כותב על מעטפת המכתב, ולא היה לו להרהר על כך, כלל וכלל... (מעשיהם של צדיקים)

"והיה כשבתו על כסא ממלכתו" (יז, יח)

אמר כ"ק אדמו"ר ר' צבי הירש מקרעטשניף זי"ע בפסוק זה יש לרמוז (ויסוד אמרה זו אתאמר משמיה של האמרי אמת), הנה המלך קודם שהוא מתמנה למלך, או בזמנינו כשחבר הפרלמנט או הסיים מבקש להיבחר להיות חלק מהשלטון, הרי הוא נודד על כל רחבי ממלכתו בכל הערים והעיירות, ומבטיחים לעם הרבה הבטחות טובות כדי שהאנשים יתנו להם את קולם, אך כל זה הוא רק קודם שישב המלך על כסא ממלכתו, כשהוא יושב כבר על כסא ממלכתו הרי הוא מתכחש לכל הבטחותיו. וכמו כן, הנה כל יהודי בראש השנה כשהוא ממליך את השי"ת וזועק המלך יושב על כסא רם ונשא, מלוך על כל העולם כולו בכבודך, ה"ה ממליך על עצמו את השי"ת ויש לו קבלות טובות. וכמו"כ בחור בר מצוה בעת הנחת התפילין יש לו קבלת עול מלכות שמים, וכך גם אברך ביום חופתו, וכמו"כ בכל שבת יש לכל אחד התעוררות טובה, אך צריך שיישאר אצלו החלטות אלו לכל ימות השנה, שיישאר בכל ימות השנה עם הקבלת עול מלכות שמים של ראש השנה, וכך הבחור והאברך, וכך בכל ימות השבוע

שישאר האדם עם התעוררותו של יום השבת.

כתיבה וחתימה טובה

לקבלה במייל: LikutimNiflaim@gmail.com